

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 344/2023-10

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho, zo sudkyne Jany Laššákovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcu Petra Molnára v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDACTED], zastúpenej advokátkou JUDr. Evou Hlaváčovou, Farská 12, Nitra, proti uzneseniu Okresného súdu Bardejov č. k. 5 Er 125/2008-94 z 31. marca 2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 22. mája 2023 domáha vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Okresného súdu Bardejov (ďalej len „okresný súd“) č. k. 5 Er 125/2008-94 z 31. marca 2023 (ďalej len „napadnuté uznesenie“).

Sťažovateľka navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť, vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie a zároveň navrhuje, aby jej ústavný súd priznal primerané finančné zadosťučinenie v sume 3 000 eur.

2. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka bola v procesnom postavení povinnej v exekučnom konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 5 Er 125/2008 (ďalej len „exekučné konanie“). Predmetom exekučného konania bolo vymożenie pohľadávky vzniknutej na výživnom. Vymáhané výživné však v exekučnom konaní podľa sťažovateľky, nevymohol súdny exekútor, ale Centrum pre medzinárodno-právnu ochranu detí a mládeže (ďalej len „centrum“), ktoré zaslalo výživné priamo oprávnenej. Z dôvodu vymożenia pohľadávky okresný súd uznesením č. k. 5 Er 125/2008 z 18. októbra 2022 exekúciu zastavil podľa § 57 ods. 1 písm. c) s prihliadnutím

na § 57 ods. 1 písm. f) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“).

3. Následne okresný súd prostredníctvom uznesenia vydaného vyšším súdnym úradníkom č. k. 5 Er 125/2008 zo 4. januára 2023 zaviazal sťažovateľku zaplatiť súdnemu exekútorovi trovy exekúcie v sume 3 081,24 eur. Uvedená výška trov mala predstavovať 10 % z vymoženej sumy a náhradu hotových výdavkov.

4. Proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka podala sťažovateľka sťažnosť, o ktorej rozhodol okresný súd napadnutým uznesením tak, že ju zamietol. Okresný súd v odôvodnení napadnutého uznesenia konštatoval, že k zastaveniu exekúcie došlo z dôvodu podania návrhu oprávnenej, ako aj z dôvodu plnenia povinnej. Okresný súd tiež ustálil, že k plneniu vymáhanej pohľadávky došlo až v priebehu exekučného konania po vydaní upovedomenia o začatí exekúcie a zriadení exekučného záložného práva vyznačeného na liste vlastníctva sťažovateľky. Vo vzťahu k uzneseniu vyššieho súdneho úradníka okresný súd uviedol: *„Výklad § 200 ods. 2 a nadväzujúcich ustanovení Exekučného poriadku opísaný v napadnutom uznesení vyššieho súdneho úradníka, podľa ktorého súdnemu exekútorovi vzniká nárok na náhradu trov exekúcie už okamihom aj len čiastočného vymoženia pohľadávky, pričom nie je rozhodujúci spôsob, akým bolo oprávneným plnené, t. j. či prostredníctvom súdneho exekútora, alebo priamo oprávnenému, alebo prostredníctvom inej inštitúcie považuje súd za akceptovateľný. Ak povinný plnil svoj dlh vyplývajúci z exekučného titulu až v rámci exekučného konania, je povinný uhradiť aj trovy exekúcie bez ohľadu na spôsob uhradenia sumy, ktorá bola v exekúcii vymáhaná. Pre vznik trov exekúcie nie je až tak dôležité miesto kde povinná plní, resp. cez koho plní, ale vedomosť o tom, že exekúcia je voči nej vedená, že má zákaz nakladať s majetkom a že je povinná uhrádzať dlh súdnemu exekútorovi, ktorý predmetnú pohľadávku na základe poverenia súdu pre oprávnenú vymáha... Podľa vec preskúmavajúceho sudcu, vyšší súdny úradník konajúci v danom prípade pri rozhodnutí o náhrade trov exekúcie vecne správne aplikoval práve § 16 ods. 2 v spojení s § 5 vyhlášky č. 288/1995 Z. z., t. j. priznal súdnemu exekútorovi náhradu trov exekúcie pozostávajúcej z odmeny z vymoženej sumy v rozsahu, ktorý požadoval vo svojom vyúčtovaní, t. j. 10% zo sumy 28.750,- USD, po prepočte konverzným kurzom ku dňu vyčíslenia trov exekúcie 10% zo sumy 25 290,- Eur a to s prihliadnutím na skutočnosť, že ďalších 10 % z tejto sumy si ako svoju odmenu súdny exekútor vyúčtoval aj vo veci vedenej pod sp. zn. 4Er/125/2008. Vecne správne tiež bola súdnemu exekútorovi priznaná aj náhradu hotových výdavkov vo výške 38,70 Eur (poštovné v sume 34,84 Eur, telekomunikačné výdavky v sume 1,- Eur, ostatné náklady v sume 1,66 Eur), teda spolu trovy exekúcie aj s DPH vo výške 3 081,24 Eur...“*

II.

Argumentácia sťažovateľky

5. Sťažovateľka s napadnutým uznesením nesúhlasí, pretože súdny exekútor sa o vymoženie plnenia žiadnym spôsobom nepričinil. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti formulovala výklad slovného spojenia „vymožená suma“ tak, že musí ísť o takú činnosť exekútora, ktorú vykonal sám, pretože za túto jeho činnosť je priznávaná odmena. Takto prezentovanému výkladu nasvedčuje

podľa sťažovateľky aj § 4 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 288/1995 Z. z. o odmenách a náhradách súdnych exekútorov v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“).

6. V ďalšej časti ústavnej sťažnosti sťažovateľka namietala nerovnaký prístup okresného súdu v otázke náhrady trov exekútora. V obdobnom exekučnom konaní okresného súdu (sp. zn. 4 Er 125/2008), v ktorom vo veci vymoženía výživného je sťažovateľka tiež v pozícii povinnej, bolo súdnemu exekútorovi priznaných 10 % z trojročného plnenia.

7. Sťažovateľka zároveň kritizovala odôvodnenie napadnutého uznesenia okresného súdu v tom, že z neho nie je jasné, z akého ustanovenia Exekučného poriadku vychádzal, keďže ten odmenu 10 % z vymoženého plnenia nestanovuje. Okresný súd sa tiež nevysporiadal s otázkou o namietanej účelnosti trov. Napokon sťažovateľka nesúhlasila ani so záverom okresného súdu, že nie je podstatným, kde sa platilo. Podstatným podľa názoru sťažovateľky pre vec bolo, že pohľadávku nevymohol exekútor, ale centrum. V tejto súvislosti poukázala, že odmena exekútorovi podľa vyhlášky prináleží za jeho činnosť, nie nečinnosť.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

8. Podstatou ústavnej sťažnosti je námietka o porušení práva na súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie (čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru) napadnutým uznesením okresného súdu, ktorým bola sťažnosť sťažovateľky proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka o povinnosti zaplatiť trovy zastaveného exekučného konania zamietnutá.

9. Ústavný súd v tejto súvislosti konštatuje, že rozhodnutia o trovách meritórne preskúmava len výnimočne, ak ide o exces alebo extrémne vybočenie z princípu spravodlivosti (m. m. I. ÚS 40/2012, II. ÚS 364/2014, z novej judikatúry pozri II. ÚS 153/2016, II. ÚS 357/2016, II. ÚS 681/2016, II. ÚS 506/2018, II. ÚS 494/2018, II. ÚS 566/2018, II. ÚS 306/2022).

10. O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri ktorého predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej realita by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

11. Vo svojej judikatúre ústavný súd už viackrát zdôraznil, že vo veciach, ktoré patria do právomoci všeobecných súdov, nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou. Ústavný súd je oprávnený preskúmavať rozhodnutie všeobecného súdu, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Ústavný súd nie je

súdom vyššej inštancie rozhodujúcim o opravných prostriedkoch v rámci sústavy všeobecných súdov. V zásade preto nie je oprávnený posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a aplikácii právnych predpisov v konkrétnom prípade viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil (m. m. IV. ÚS 27/2010, II. ÚS 83/2021).

12. Rozhodovanie okresného súdu ako súdu exekučného o trovách súdneho exekútora je po stránke teoretickej i právno-realizačnej rozhodovaním o nároku síce procesne samostatne vyjadrenom, ale materiálne akcesorickom. Trovy akéhokoľvek konania sú vždy závislé od rozhodovania o veci samej. V prípade exekučného konania je „vecou samou“ právny nárok oprávneného na nútený výkon exekučného titulu. Uznesenie okresného súdu, ktorým sťažovateľku zaviazal k náhrade trov exekúcie, bolo vydané v čase právoplatne zastavenej exekúcie, obsahovo ale bolo nevyhnutne späté s konkrétnym pred určitým časom zastaveným exekučným konaním, ktoré bolo vedené v prospech konkrétneho oprávneného proti konkrétnemu povinnému – sťažovateľke.

13. Na úvod ústavný súd poukazuje na to, že sťažovateľka v ústavnej sťažnosti iba zopakovala svoje výhrady proti povinnosti platiť trovy exekučného konania. Ústavný súd vzhľadom na argumentáciu sťažovateľky konštatuje udržateľnosť záverov okresného súdu v ich vecnej a logickej postupnosti obsahovo vychádzajúcej z okolnosti, že platobným miestom na prijatie plnenia počas exekúcie je súdny exekútor a rovnako oprávnený, čo je v súlade s účelom a cieľom exekučného konania. Konanie sťažovateľky ako povinnej, ktorá po viac ako 6 rokoch plnila prostredníctvom centra, nemožno vykladať inak ako vymoženie pohľadávky v dôsledku činnosti súdneho exekútora v rámci exekúcie. Z napadnutého uznesenia vyplýva, že sťažovateľka dostala potrebné informácie o exekúcii, avšak zásielky doručované do zahraničia nepreberala (predchádzajúci pobyt bol v zahraničí, pozn.) a komunikácii s exekútorským úradom sa vyhýbala. Z uvedeného súdny exekútor vo svojom vyjadrení prezentoval názor, že sťažovateľka zámerne plnila pohľadávku cez centrum so zámerom obídenia povinnosti zaplatiť trovy exekúcie. Uvedené platí najmä za situácie, keď súdny exekútor svojou koordinovanou a koncentrovanou činnosťou povinnú k plneniu vymáhanej pohľadávky v podstate donúti, a preto plnenie povinnej prostredníctvom centra nemožno hodnotiť ako dobrovoľné, resp. nevyvolané prebiehajúcim exekučným konaním.

14. Sťažovateľka zároveň namietala, že okresný súd dostatočne neodôvodnil priznanie odmeny vo výške 10 % z vymoženého plnenia. S uvedeným tvrdením sťažovateľky je síce možné súhlasiť, no tiež je potrebné dodať, že okresný súd výšku odmeny určil správne. Exekučný poriadok v § 46 ods. 3 určuje, že exekútor upustí od vykonania exekúcie, ak povinný splnil, čo mu ukladá rozhodnutie. Podľa § 5 ods. 2 vyhlášky ak súdny exekútor upustil od vykonania exekúcie podľa § 46 ods. 3 Exekučného poriadku, patrí mu polovica odmeny, teda 10 % zo základu na jej určenie.

15. V nadväznosti na určenie základu na výpočet odmeny sťažovateľka v ústavnej sťažnosti poukázala na skutočnosť, že okresný súd zobral do úvahy výšku vymoženej pohľadávky, a nie

sumu trojročného plnenia. V tejto súvislosti poukázala na rozhodnutie okresného súdu v konaní sp. zn. 4 Er 125/2008. Ústavný súd z vlastnej rozhodovacej činnosti zistil, že sťažovateľka proti rozhodnutiu okresného súdu č. k. 4 Er 125/2008 z 23. marca 2023 podala ústavnú sťažnosť, o ktorej ústavný súd rozhodol uznesením č. k. III. ÚS 313/2023 z 15. júna 2023 tak, že ju odmietol ako zjavne neopodstatnenú. I keď by sa námietka sťažovateľky o určení základu odmeny mohla z pohľadu podústavného práva javiť ako dôvodná, je potrebné poznamenať, že sťažovateľka ju predniesla až v ústavnej sťažnosti, navyše iba poukazom na iné rozhodnutie okresného súdu bez bližšieho uvedenia akýchkoľvek ďalších údajov. V sťažnosti proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka tento postup nenamietala a ani v ústavnej sťažnosti bližšie nezaujala postoj či nepredniesla argumentáciu k otázke určení základu odmeny. Pretože sťažovateľka nevyužila účinne procesný priestor na namietanie postupu o určení základu odmeny pred podaním ústavnej sťažnosti, ústavný súd vyhodnotil túto námietku ako neprípustnú.

16. Výklad a aplikácia Exekučného poriadku, ako aj vyhlášky okresným súdom vzhľadom na posúdenie plnenia povinnej prostredníctvom centra ako vymoženía pohľadávky súdnym exekútorom, resp. pod tlakom exekúcie nie sú v rozpore s účelom a cieľom týchto ustanovení, ktoré vo svojom texte nesporne obsahujú zákonné oprávnenie uloženia trov zastavenej exekúcie. Ťažiskom argumentácie sťažovateľky bolo tvrdenie, že exekútor vôbec nemá nárok na odmenu, pretože nevymohol plnenie. Ústavný súd s poukazom na obsah sťažnosti proti rozhodnutiu vyššieho súdneho úradníka a odôvodnenia napadnutého uznesenia okresného súdu dospel k záveru, že okresný súd dal jasnú a zrozumiteľnú odpoveď na otázku, z akých dôvodov sťažovateľke vznikla povinnosť zaplatiť trovy exekúcie i napriek skutočnosti, že vymáhanú pohľadávku neuhradila súdnemu exekútorovi. Odôvodnenie rozhodnutia okresného súdu preto spĺňa všetky požiadavky vyplývajúce zo základného práva na súdnu ochranu a spravodlivý proces vo vzťahu k odôvodneniu súdneho rozhodnutia. V rámci uvedeného je preto úplne ústavne akceptovateľný a vzhľadom na okolnosti danej exekučnej veci spravodlivý záver okresného súdu, podľa ktorého zaviazal sťažovateľku ako povinnú na náhradu trov exekúcie.

17. Na základe uvedeného nemožno dospieť k záveru o porušení práv sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavná sťažnosť je zjavne neopodstatnená a ako taká bola podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov odmietnutá. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi uvedenými v petite ústavnej sťažnosti (finančné zadosťučinenie).

P o u č e n i e : *Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.*

V Košiciach 27. júna 2023

Luboš Szigeti
predseda senátu